

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 18. avgust 2010.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 18. avgusta 2010.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO SEDMOM I OSMOM ZAHTJEVU OPTUŽENOG DA SE UTVRDI
KRŠENJE OBJELODANJIVANJA I MJERE ZA NJEGOVO OTKLANJANJE**

Tužilaštvo:

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi:

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti:

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (u daljnjem tekstu: Međunarodni sud), rješava po "Sedmom zahtjevu optuženog da se utvrdi kršenje objelodanjivanja i mjere za njegovo otklanjanje ", podnijetom javno s povjerljivim dodacima 15. jula 2010. godine (u daljnjem tekstu: Sedmi zahtjev) i "Osmom zahtjevu optuženog da se utvrdi kršenje objelodanjivanja i mjere za njegovo otklanjanje", podnijetom javno s povjerljivim dodatkom 20. jula 2010. godine (u daljnjem tekstu: Osmi zahtjev) (zajedno: Zahtjevi) i ovim donosi svoju odluku.

I. Argumenti

1. Zahtjevi koje je podnio optuženi navode kršenja Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) koje je tužilaštvo počinilo time što je kasno objelodanilo materijal. Konkretno, optuženi navodi kršenja pravila 66(A)(ii) koje je počinilo tužilaštvo zakašnjelim objelodanjivanjem ukupno pet dokumenata.
2. Dana 16. jula 2010. godine tužilaštvo je podnijelo "Odgovor na Karadžićev Sedmi zahtjev da se utvrdi kršenje objelodanjivanja i mjere za njegovo otklanjanje" (u daljnjem tekstu: Odgovor na Sedmi zahtjev). Kasnije, 20. jula 2010. ono je dostavilo "Addendum tužilaštva Odgovoru na Karadžićev sedmi zahtjev da se utvrdi kršenje objelodanjivanja i mjere za njegovo otklanjanje" (dalje u tekstu: *Addendum*).
3. Dana 22. jula 2010. godine tužilaštvo je podnijelo "Odgovor tužilaštva na Karadžićev Osmi zahtjev da se utvrdi kršenje objelodanjivanja i mjere za njegovo otklanjanje" (dalje u tekstu: Odgovor na Osmi zahtjev).

A. Sedmi zahtjev

4. U Sedmom zahtjevu optuženi traži od Pretresnog vijeća da donese konkretan zaključak da je tužilaštvo prekršilo pravilo 66(A)(ii) Pravilnika zakašnjelim objelodanjivanjem tri dokumenta.¹ Optuženi tvrdi da je rok za objelodanjivanje tih

¹ Sedmi zahtjev, par. 2 i Dodatak A. Radi se o Zapisniku o razgovoru sa Stjepanom Kljujićem od 9. decembra 1999. (kopija tog dokumenta na 18 stranica nalazi se u Dodatku A Sedmom zahtjevu); Zapisnik o razgovoru sa svjedokom Stjepanom Kljujićem, od 4. oktobra 2000. (kopija tog dokumenta od dvije stranice

dokumenata koji je odredio pretpretresni sudija bio 7. maj 2009. i da stoga objelodanjivanje izvršeno 18. juna 2010. predstavlja kršenje pravila 66(A)(ii).² Optuženi tvrdi da bi glavni zastupnici tužilaštva u ovom predmetu trebali lično potvrditi postupanje u skladu s pravilom 66(A)(ii) u vezi sa svim preostalim svjedocima i da bi Pretresno vijeće trebalo da izuzme svjedočenje svjedoka u vezi s kojima je došlo do kašnjenja.³

5. U Odgovoru na Sedmi zahtjev tužilaštvo tvrdi da su ti dokumenti “identifikovani kao rezultat dodatnih mjera koje je tužilaštvo provelo u svjetlu nedavne odluke Pretresnog vijeća” u vezi s ranijim kršenjima uslova objelodanjivanja.⁴ Međutim, ono se nije izričito izjasnilo o tome da li zakašnjelo objelodanjivanje predstavlja kršenje pravila 66(A)(ii).

6. Tužilaštvo takođe napominje da je jedan dokument koji se pominje u Sedmom zahtjevu “tužilaštvo greškom objelodanilo 13. jula 2010. kao raniju izjavu svjedoka KDZ386, dok je u stvari taj transkript bio izjava drugog svjedoka tužilaštva”.⁵ Ovaj transkript je već bio ispravno identifikovan i objelodanjen 7. maja 2009. na osnovu pravila 66(A)(ii), kao izjava tog drugog svjedoka.

7. Osim toga, tužilaštvo tvrdi da propust optuženog da pokaže stvarnu štetu u vezi s navodnim kršenjem uslova objelodanjivanja u Sedmom zahtjevu sprečava Pretresno vijeće da odobri bilo kakvu mjeru.⁶ Kako bi potkrijepilo ovu tvrdnju, tužilaštvo navodi da će optuženi imati dovoljno vremena da razmotri te dodatne dokumente s obzirom na to da je svjedok na kojeg se odnose, Stjepan Kljujić, određen da bude otprilike osamdeseti svjedok prema trenutnom redoslijedu pozivanja svjedoka.⁷

B. Osmi zahtjev

nalazi se u Dodatku A Sedmom zahtjevu); i navodni transkript razgovora s KDZ386, od 28. februara 2006. (kopija tog dokumenta od 130 stranica nalazi se u Dodatku A Sedmom zahtjevu).

² Sedmi zahtjev, par. 1-2, gdje se poziva na Nalog poslije statusne konferencije sa priloženim planom rada, 6. april 2009., par. 7.

³ Sedmi zahtjev, par. 11.

⁴ Odgovor na Sedmi zahtjev, str. 1, gdje se upućuje na Odluku po Drugom zahtjevu optuženog da se utvrdi kršenje objelodanjivanja i mjere za njegovo otklanjanje, 17. juni 2010., par. 15 (dalje u tekstu: Odluka po Drugom zahtjevu u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja) i Objedinjeni odgovor na Karadžićev treći, četvrti i peti zahtjev da se utvrdi kršenje objelodanjivanja i mjere za njegovo otklanjanje, 6. juli 2010., par. 15.

⁵ Dodatak, par. 2.

⁶ Odgovor na Sedmi zahtjev, str. 1.

⁷ Odgovor na Sedmi zahtjev, str. 1-2.

8. U Osmom zahtjevu optuženi pominje objelodanjivanje dvije izjave svjedoka KDZ029 koje je tužilaštvo izvršilo 19. jula 2010. godine.⁸ Optuženi sugerirše da se čini da kasno objelodanjivanje tih izjava “predstavlja propust tužilaštva da slijedi sudsku praksu koja zahtijeva objelodanjivanje izjava u posjedu tužilaštva koje su uzele treće strane”.⁹ Optuženi napominje da je Pretresno vijeće zatražilo da sve izjave KDZ029 budu objelodanjene trideset dana prije predviđenog početka suđenja.¹⁰

9. Optuženi traži da se donese konkretan zaključak da je tužilaštvo prekršilo pravilo 66(A)(ii) i traži da se tužilaštvu naloži da do kraja ljetne pauze u radu suda objelodani sve izjave svjedoka koje namjerava pozvati koje su trenutno u posjedu tužilaštva i da “potvrdi da je objelodanjivanje u potpunosti izvršeno”.¹¹

10. U Odgovoru na Osmi zahtjev tužilaštvo priznaje da prvi dokument koji se pominje u Osmom zahtjevu nije, zbog propusta, bio objelodanjen kada je trebalo da bude, naime 2009.¹² Međutim, tužilaštvo napominje da je drugi dokument koji se pominje u Osmom zahtjevu greškom objelodanjen po drugi put 19. jula 2010. i da je već bio objelodanjen 18. septembra 2009., zajedno s drugim dokumentima koji se odnose na tog svjedoka.¹³

11. Tužilaštvo ponovo tvrdi da propust optuženog da pokaže stvarnu štetu u vezi s navodnim kršenjem uslova objelodanjivanja u Osmom zahtjevu sprečava Pretresno vijeće da odobri bilo kakvu mjeru da je potvrda koju traži optuženi neprihvatljiva i da bi taj zahtjev trebalo odbaciti.¹⁴

II. Mjerodavno pravo

12. Pravilo 66(A)(ii) zahtijeva da tužilaštvo (u roku koji propisuje Pretresno vijeće ili pretpretresni sudija) odbrani stavi na raspolaganje "kopije izjava svih svjedoka koje

⁸ Osmi zahtjev, par. 1-2. Dokumenti o kojima je riječ su dvije izjave koje je KDZ029 dao 1992. nevladinim organizacijama koje su vršile istrage o zločinima u Bosni i Hercegovini (kopije tih dokumenata na dvije stranice nalaze se u Dodatku A Osmom zahtjevu).

⁹ Osmi zahtjev, par. 12.

¹⁰ Osmi zahtjev, par. 2, gdje se poziva na Odluku o zaštitnim mjerama za svjedoke, 30. oktobar 2008., par. 34.

¹¹ Osmi zahtjev, par. 12-13.

¹² Odgovor na Osmi zahtjev, par. 4.

¹³ Odgovor na Osmi zahtjev, par. 3.

¹⁴ Odgovor na Osmi zahtjev, par. 4.

tužilac namjerava da pozove da svjedoče na suđenju i kopije svih transkripata i pismenih izjava uzetih u skladu s pravilom 92*bis*, 92*ter* i 92*quater*".

13. Pravilo 68*bis* predviđa da Pretresno vijeće može odlučiti, *proprio motu* ili na zahtjev jedne od strana, koje će se sankcije izreći strani koja nije ispunila svoje obaveze objelodanjivanja po ovom Pravilniku. U svojoj nedavnoj Odluci po trećem, četvrtom, petom i šestom zahtjevu da se utvrdi kršenje objelodanjivanja i mjere za njihovo otklanjanje (dalje u tekstu: Odluka po trećem, četvrtom, petom i šestom zahtjevu), Pretresno vijeće je navelo važnost režima objelodanjivanja i nužnost postojanja veze između stvarne štete nanesene optuženom i izricanja mjere za kršenje tih odredbi.¹⁵ Ta diskusija neće ovdje biti ponovljena.

III. Diskusija

14. U svojoj Odluci po trećem, četvrtom, petom i šestom zahtjevu, Pretresno vijeće je ponovo ukazalo na važnost obaveze objelodanjivanja iz pravila 66(A)(ii) koju ima izvršiti tužilaštvo, na zabrinutost Pretresnog vijeća u vezi s tim hoće li tužilaštvo izvršiti te obaveze i rok do 7. maja 2009. koji važi za ovaj predmet.¹⁶ Ta diskusija neće ovdje biti ponovljena.

A. Sedmi zahtjev

15. Vijeće napominje da je tužilaštvo 13. jula 2010. greškom objelodanilo treći odnosno posljednji dokument naveden u Sedmom zahtjevu kao raniju izjavu KDZ386. Budući da taj transkript nije u vezi s KDZ386 i da je već bio ispravno identifikovan i objelodanjen 7. maja 2009., Pretresno vijeće smatra da pravilo 66(A)(ii) nije prekršeno u odnosu na ovaj dokument.

16. Prva dva dokumenta navedena u Sedmom zahtjevu su zapisnici razgovora sa svjedokom Stjepanom Kljujićem od 9. decembra 1999. i 4. oktobra 2000. Nakon što je primilo te dokumente Pretresno vijeće je mišljenja da se radi o izjavama koje su u dosegu

¹⁵ Odluka po trećem, četvrtom, petom i šestom zahtjevu optuženog da se utvrdi kršenje objelodanjivanja i mjere za njihovo uklanjanje, 20. juli 2010., par. 21-22 (dalje u tekstu: Odluka po Trećem, četvrtom, petom i šestom zahtjevu).

¹⁶ Odluka po Trećem, četvrtom, petom i šestom zahtjevu, par. 24, 44-45.

pravila 66(A)(ii) i da su trebali biti objelodanjeni u skladu s rokom koji je odredio pretresni sudija.¹⁷ Stoga, Vijeće smatra da je tužilaštvo prekršilo pravilo 66(A)(ii) kasnim objelodanjivanjem ta dva dokumenta.

17. Nakon što je razmotrilo dužinu i sadržaj ta dva dokumenta, kao i vrijeme koje optuženi ima na raspolaganju da ih razmotri prije nego što relevantni svjedok bude pozvan da svjedoči, Pretresno vijeće se nije uvjerilo da je optuženi pokazao da mu je nanijeta šteta zakašnjelim objelodanjivanjem.¹⁸ Iz toga slijedi da nije opravdano izuzimanje iskaza svjedoka na kojeg se odnosi zahtjev u svjetlu činjenice da bi Vijeće "neki dokaz trebalo izuzeti samo ukoliko njegov štetni učinak *suštinski* nadmašuje njegovu dokaznu vrijednost".¹⁹

18. Pretresno vijeće i dalje ističe da nalog kojim se od tužilaštva traži da potvrdi izvršavanje svojih obaveza objelodanjivanja na osnovu pravila 66(A)(ii) u vezi sa svim preostalim svjedocima ne predstavlja djelotvornu i praktičnu mjeru.²⁰

B. Osmi zahtjev

19. Vijeće prihvata da je drugi dokument koji se pominje u Osmom zahtjevu i koji se odnosi na svjedoka KDZ029 greškom po drugi put dostavljen optuženom 19. jula 2010.²¹ Sve izjave svjedoka KDZ029 morale su biti objelodanjene trideset dana prije očekivanog početka suđenja.²² Međutim, ova izjava je po prvi put objelodanjena optuženom 18. septembra 2009., prema roku, i stoga Pretresno vijeće smatra da nije prekršeno pravilo 66(A)(ii) u odnosu na drugi dokument pomenut u Osmom zahtjevu.

¹⁷ V. Odluka po trećem, četvrtom, petom i šestom zahtjevu, par. 29, gdje se poziva na definiciju "izjave svjedoka" u predmetu *Tužilac protiv Lukića i Lukića*, predmet br. IT-98-32/1-T, Odluka po Zahtjevu Milana Lukića da se izuzme svjedočenje zbog neblagovremenog objelodanjivanja, s povjerljivim dodacima A i B, 3. novembar 2008. godine, par. 12 i *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, Odluka po Ojdanićevom zahtjevu za obelodanjivanje izjava svedoka i utvrđivanje kršenja pravila 66(A)(ii), 29. septembar 2006. godine, par. 14, gdje se poziva na *Tužilac protiv Tihomira Blaškića*, predmet br. IT-95-14-A, Odluka po Zahtjevu žalioca za dostavu materijala, za suspenziju odnosno izmjenu rasporeda podnošenja podnesaka, te po dodatnim podnescima, 26. septembar 2000. godine, par. 15.

¹⁸ Kljujić je otprilike 80. po redu u sadašnjem redoslijedu pozivanja svjedoka. V. Odgovor na Sedmi zahtjev, str. 1.

¹⁹ Odluka po trećem, četvrtom, petom i šestom zahtjevu, par. 41, i Odluka po Drugom zahtjevu da se utvrdi kršenje objelodanjivanja, par. 16, gdje se citira pravilo 89 Pravilnika.

²⁰ Odluka po Trećem, četvrtom, petom i šestom zahtjevu, par. 32; Odluka po Drugom zahtjevu da se utvrdi kršenje objelodanjivanja, par. 18.

²¹ Odgovor na Osmi zahtjev, par. 3.

²² Odluka o zaštitnim mjerama za svjedoke, 30. oktobar 2008., par. 34.

20. Prvi dokument koji se pominje u Osmom zahtjevu je izjava KDZ029 i sastoji se od jedne stranice. Nakon što je pregledalo ovaj dokument, Pretresno vijeće je zaključilo da on potpada pod doseg pravila 66(A)(ii) i da je trebao biti objelodanjen 30 dana prije početka suđenja, što nije učinjeno.²³ Stoga, Vijeće smatra da je tužilaštvo prekršilo pravilo 66(A)(ii) zakašnjelim objelodanjivanjem prvog dokumenta navedenog u Osmom zahtjevu.

21. Međutim, uzevši u obzir dužinu i sadržaj tog dokumenta, kao i vrijeme koje optuženi ima na raspolaganju da ga analizira prije nego što relevantni svjedok bude pozvan da svjedoči, Pretresno vijeće se nije uvjerilo da je optuženi pokazao da mu je nanijeta šteta zakašnjelim objelodanjivanjem.²⁴ Iz toga slijedi da dodatne mjere koje optuženi traži nisu opravdane u ovoj fazi postupka.

22. Vijeće ponovo izražava svoju ozbiljnu zabrinutost u vezi s daljnjim kršenjima obaveze objelodanjivanja od strane tužilaštva i ističe važnost da se osigura da se to više ne ponovi.²⁵ Ono prihvata da su dokumenti koji su predmet Zahtjeva identifikovani i objelodanjeni na osnovu dodatnih mjera koje je Pretresno vijeće naložilo tužilaštvu da preduzme korake kako bi se obezbijedilo da se sav materijal koji posjeduje objelodani optuženom.²⁶ Pretresno vijeće je zatražilo od tužilaštva da do 20. avgusta 2010. dostavi detaljni izvještaj i da u njemu navede te dodatne mjere i naznači da li su provedene.²⁷ Ako tužilaštvo ponovo prekrši obaveze objelodanjivanja nakon što u potpunosti provede te mjere, Vijeće će razmotriti eventualne sankcije.

IV. Dispozitiv

23. Iz gorenavedenih razloga, Pretresno vijeće prima k znanju gorepomenuta kršenja obaveze objelodanjivanja, ali budući da nije dokazana šteta nanesene optuženom, i u skladu s pravilima 54, 66(A)(ii) i 68*bis* Pravilnika, Pretresno vijeće ovim **ODBIJA** Zahtjev.

²³ V. paragraf 16 gdje se navode reference za definiciju "izjave svjedoka".

²⁴ KDZ029 je otprilike 125. po sadašnjem redoslijedu pozivanja svjedoka. V. Odgovor na Osmi zahtjev, par. 4.

²⁵ Odluka po trećem, četvrtom, petom i šestom zahtjevu, par. 44-47.

²⁶ Odgovor na Sedmi zahtjev, str. 1, gdje se poziva na Odluku po Drugom zahtjevu da se utvrdi kršenje objelodanjivanja, par. 15.

²⁷ Odluka po Trećem, četvrtom, petom i šestom zahtjevu, par. 47.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 18. avgusta 2010.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]